

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____
din _____ 2025

**cu privire la aprobarea Conceptului
Sistemului informațional „JUSTAT”**

În temeiul art. 22 lit. d) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 44), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Conceptul Sistemului informațional JUSTAT, conform anexei.
2. Ministerul Justiției, prin intermediul Agenției Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească va asigura crearea și implementarea Sistemului informațional „JUSTAT”.
3. Administrarea tehnică, mentenanța și dezvoltarea Sistemului informațional „JUSTAT” vor fi asigurate din contul și în limitele mijloacelor financiare aprobate anual în bugetul autorităților/instituțiilor responsabile sau din alte surse neinterzise de lege.
4. Ministerul Justiției, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, va elabora și va prezenta Guvernului spre aprobare proiectul Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul informațional „JUSTAT”.
5. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:

**Viceprim-ministru,
ministru dezvoltării
economice și digitalizării**

Ministrul justiției

CONCEPTUL Sistemului informațional „JUSTAT”

INTRODUCERE

Dezvoltarea și implementarea sistemelor informaționale judiciare reprezintă unul din obiectivele centrale ale Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022 – 2025, aprobată prin Legea nr. 211/2021. Potrivit Strategiei, administrarea eficientă, inclusiv prin informatizare și dezvoltare digitală, a sectorului justiției este o prioritate strategică și una din condițiile esențiale pentru asigurarea unei justiții calitative și echitabile.

Sistemele informaționale judiciare contribuie la modernizarea actului de justiție, facilitând comunicarea electronică între instanțe și părți, accesul la informație, standardizarea procedurilor și reducerea costurilor pentru justițiabili. Dezvoltarea și interoperabilitatea acestor sisteme sunt factori cheie în creșterea eficienței și transparenței.

Un instrument promovat de Comisia Europeană pentru Eficiența Justiției (în continuare - CEPEJ) este utilizarea sistematică a datelor statistice nu doar în scop de raportare formală, ci ca suport strategic pentru managementul performanței și luarea deciziilor în sistemul judiciar. Această abordare este pe deplin armonizată cu direcțiile trasate în Strategia de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023–2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 650/2023, precum și cu obiectivele Programului Național de Integritate și Anticorupție (PNIA) 2024–2028.

În acest sens, Republica Moldova a inițiat implementarea la nivel național a modelului „CEPEJ-STAT”, care presupune utilizarea indicatorilor de eficiență și calitate în guvernanta sistemului judiciar, sprijină colectarea, analiza și utilizarea datelor statistice în sectorul judiciar. Acesta contribuie la o mai bună înțelegere a performanței sistemelor judiciare și facilitează luarea deciziilor bazate pe dovezi. Modelul „CEPEJ-STAT” susține tranziția de la o statistică judiciară cantitativă la una orientată spre rezultate, transparență și alocare eficientă a resurselor.

Astfel, lansarea și consolidarea Sistemului Informațional „JUSTAT” reprezintă un pas major care va permite consultarea tablourilor de bord și indicatorilor-cheie de performanță a instanțelor, în conformitate cu modelul CEPEJ. Accesibil publicului larg, Sistemul Informațional „JUSTAT” va facilita analiza comparativă și cronologică a datelor judiciare și va contribui la perfecționarea procesului de luare a deciziilor.

Conceptul Sistemului Informațional „JUSTAT” va asigura consolidarea cadrului normativ și funcțional al infrastructurii digitale a justiției, în vederea unei gestiuni moderne și bazate pe date. Acesta se aliniază angajamentelor Republicii

Moldova privind integrarea europeană și recomandărilor internaționale privind utilizarea justiției bazate pe dovezi („evidence-based justice”).

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

1. Conceptul stabilește scopul, sarcinile și funcțiile Sistemului Informațional „JUSTAT”, structura organizațională și baza juridico-normativă, componentele necesare pentru crearea și exploatarea acestuia, obiectele informaționale și lista datelor păstrate în sistem, infrastructura tehnologică, precum și măsurile de asigurare a securității și protecției informației.

2. Sistemul Informațional „JUSTAT” (în continuare - SI JUSTAT) reprezintă o soluție informatică destinată consultării și analizei de date statistice din sistemul judecătoresc al Republicii Moldova, inclusiv a indicatorilor cheie de performanță, contribuind astfel la perfecționarea procesului decizional privind distribuirea resurselor între instanțele judecătorești, organizarea judecătorească, inclusiv harta judiciară, identificarea numărului optim de judecători și personal judiciar, stabilirea reperelor de performanță și constituirea unei ambianțe propice îmbunătățirii constante a acestora prin oferirea unei analize cantitative și calitative a activității instanțelor judecătorești.

3. În sensul prezentului Concept se utilizează următoarele noțiuni de bază:

3.1. *integritatea datelor* - stare a datelor, când acestea își păstrează conținutul și sunt interpretate univoc în cazuri de acțiuni aleatorii. Integritatea se consideră păstrată dacă datele nu au fost alterate sau deteriorate (șterse);

3.2. *platforma MConnect* – platformă de interoperabilitate, definită conform Hotărârii Guvernului nr. 211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect);

3.3. *serviciul MLog* – serviciu definit conform Hotărârii Guvernului nr. 708/2014 privind serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog);

3.4. *Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor (în continuare - PIGD)* – aplicație unică definită conform Hotărârii Guvernului nr. 593/2017 cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional judiciar.

4. Scopul de bază al SI JUSTAT este oferirea unei soluții informatice moderne și eficiente care contribuie la facilitarea evaluărilor în domeniul managementului judiciar prin intermediul analizei statistice, îndreptate spre evaluarea obiectivă a performanțelor instanțelor judecătorești și a bunelor practici implementate în diferite judecătorii.

5. Sarcinile de bază ale SI JUSTAT sunt:

5.1. crearea unui mediu unitar informațional de explorare și analiză a datelor statistice cu privire la activitatea instanțelor judecătorești din Republica Moldova, inclusiv a indicatorilor cheie de performanță;

5.2. modernizarea și optimizarea proceselor de evidență, administrare și monitorizare a performanței instanțelor judecătorești din Republica Moldova;

5.3. instituirea unor pârgii eficiente, care să conducă la sporirea transparenței sistemului judecătoresc, facilitând înțelegerea diferitor aspecte ale activității instanțelor judecătorești în societate;

5.4. creșterea gradului de încredere a populației în sistemul judecătoresc prin transpunerea calitativă a informației despre activitatea instanțelor judecătorești;

5.5. asigurarea suportului pentru elaborarea documentelor de politici și a cadrului normativ, precum și a deciziilor de management al sistemului judecătoresc.

6. Principiile de bază ale SI JUSTAT sunt următoarele:

6.1. *principiul legalității*, care presupune crearea și exploatarea sistemului informatic în conformitate cu legislația națională, a normelor și standardelor internaționale recunoscute în domeniu;

6.2. *principiul plenitudinii datelor*, care presupune asigurarea volumului complet al informației colectate în conformitate cu actele normative;

6.3. *principiul respectării standardelor deschise* prin adopția exclusivă a standardelor deschise pentru conceptualizarea și funcționarea sistemului conform recomandărilor și practicilor internaționale în domeniu, destinate publicării, comunicării, interoperabilității și definirii sistemului de metadate al soluției informatice;

6.4. *principiul divizării arhitecturii pe nivele*, care constă în proiectarea independentă a subsistemelor, în conformitate cu standardele de interfață dintre nivele;

6.5. *principiul independenței de platformă*, care presupune că interfața utilizator a sistemului informatic nu va impune o anumită platformă software și hardware pentru utilizator;

6.6. *principiul datelor sigure*, care presupune asigurarea procedurilor de includere și interacțiune în sistem doar a datelor veridice prin utilizarea canalelor autorizate și autentificate;

6.7. *principiul securității informaționale*, care presupune asigurarea unui nivel corespunzător de integritate, selectivitate, accesibilitate și eficiență pentru protecția datelor de pierderi, alterări, deteriorări și de acces nesanționat;

6.8. *principiul accesibilității informației cu caracter public*, care presupune proceduri de asigurare a accesului solicitanților la informația cu caracter public furnizată de soluția informatică;

6.9. *principiul transparenței*, care presupune proiectarea și realizarea conform principiului modular, cu utilizarea standardelor transparente în domeniul tehnologiilor informatice și de telecomunicații, întru accesarea liberă a tuturor sistemelor, a informațiilor fiscale generate prin intermediul sistemelor, precum și monitorizarea datelor înregistrate aferent entității;

6.10. *principiul expansibilității*, care presupune posibilitatea extinderii și completării sistemului informatic cu noi funcții sau îmbunătățirea celor existente;

6.11. *principiul scalabilității*, care presupune asigurarea unei performanțe constante a soluției informatice la creșterea volumului de date și a solicitării sistemului informatic;

6.12. *principiul simplității și comodității utilizării*, care presupune proiectarea și realizarea tuturor componentelor, mijloacelor tehnice și de program accesibile utilizatorilor sistemului informatic, bazate pe principii exclusiv vizuale, ergonomice și logice de concepție;

6.13. *principiul centralizării*, care presupune unificarea mai multor business-procese într-un singur sistem uniform și unificat, precum și centralizarea acestora în cadrul sistemului informațional pentru monitorizarea funcționării eficiente a sistemului judecătoresc;

6.14. *principiul adaptabilității și flexibilității*, care presupune asigurarea posibilității de a ajusta configurația sistemelor la necesitate, ce au tangență cu procesul de oferire a accesului la serviciile din sistemul judecătoresc, pentru rezolvarea dificultăților noi și pentru funcționarea în condiții și regimuri în schimbare;

6.15. *principiul controlului*, care presupune monitorizarea măsurilor ce asigură calitatea, fiabilitatea resurselor și sistemelor informaționale ale Ministerul Justiției, precum și păstrarea și utilizarea rațională a acestora.

Capitolul II

SPAȚIUL JURIDICO-NORMATIV AL SI JUSTAT

7. Crearea, administrarea, mentenanța, dezvoltarea și utilizarea SI JUSTAT se realizează în conformitate cu cadrul normativ care reglementează sistemul judecătoresc, precum și domeniul informatizării și resurselor informaționale de stat.

8. Crearea și funcționarea SI JUSTAT este reglementată de următoarele acte normative:

8.1. Constituția Republicii Moldova din 29 iulie 1994;

8.2. Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003;

8.3. Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003;

8.4. Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004;

8.5. Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008;

8.6. Legea nr. 514/1995 privind organizarea judecătorească;

8.7. Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului;

8.8. Legea nr. 789/1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție;

8.9. Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii;

8.10. Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație;

8.11. Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat;

- 8.12. Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal;
- 8.13. Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate;
- 8.14. Hotărârea Guvernului nr. 562/2006 cu privire la crearea sistemelor și resurselor informaționale automatizate de stat;
- 8.15. Hotărârea Guvernului nr. 1123/2010 privind aprobarea Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal;
- 8.16. Hotărârea Guvernului nr. 710/2011 cu privire la aprobarea Programului strategic de modernizare tehnologică a guvernării (e-Transformare);
- 8.17. Cerințele minime obligatorii de securitate cibernetică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 201/2017;
- 8.18. Hotărârea Guvernului nr. 593/2017 cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional judiciar;
- 8.19. Hotărârea Guvernului nr. 211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect);
- 8.20. Hotărârea Guvernului nr. 323/2021 pentru aprobarea Conceptului sistemului informațional „Catalogul semantic” și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului format de Sistemul informațional „Catalogul semantic”;
- 8.21. Hotărârea Guvernului nr. 650/2023 privind Strategia de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030.

9. La dezvoltarea și implementarea SI JUSTAT se vor respecta următoarele reglementări tehnice și standarde aplicabile privind dezvoltarea soluțiilor informatice:

- 9.1. Ordinul ministrului tehnologiei informației și comunicațiilor Nr. 78/2006 cu privire la aprobarea reglementării tehnice „Procese ciclului de viață al software-ului” RT 38370656 - 002:2006;
- 9.2. SM ISO/CEI 27002:2014 „Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Cod de bună practică pentru managementul securității informației”;
- 9.3. SM ISO/CEI 12207:2014 „Ingineria sistemelor și software-ului. Procesele ciclului de viață al software-ului”;
- 9.4. SM ISO/CEI 15408-1 „Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Criterii de evaluare pentru securitatea tehnologiei informației. Partea 1: Introducere și model general”;
- 9.5. SM ISO/CEI 15408-2 „Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Criterii de evaluare pentru securitatea tehnologiei informației. Partea 2: Cerințe funcționale de securitate”;
- 9.6. SM ISO/CEI 15408-3 „Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Criterii de evaluare pentru securitatea tehnologiei informației. Partea 3: Cerințe de asigurare a securității”;
- 9.7. SM EN ISO/IEC 27002 „Securitatea informației, securitatea cibernetică și protecția vieții private. Mijloace de control al securității informației”.

Capitolul III

SPAȚIUL FUNCȚIONAL AL SI JUSTAT

10. Viziunea generală asupra SI JUSTAT este prezentată în figura 1.

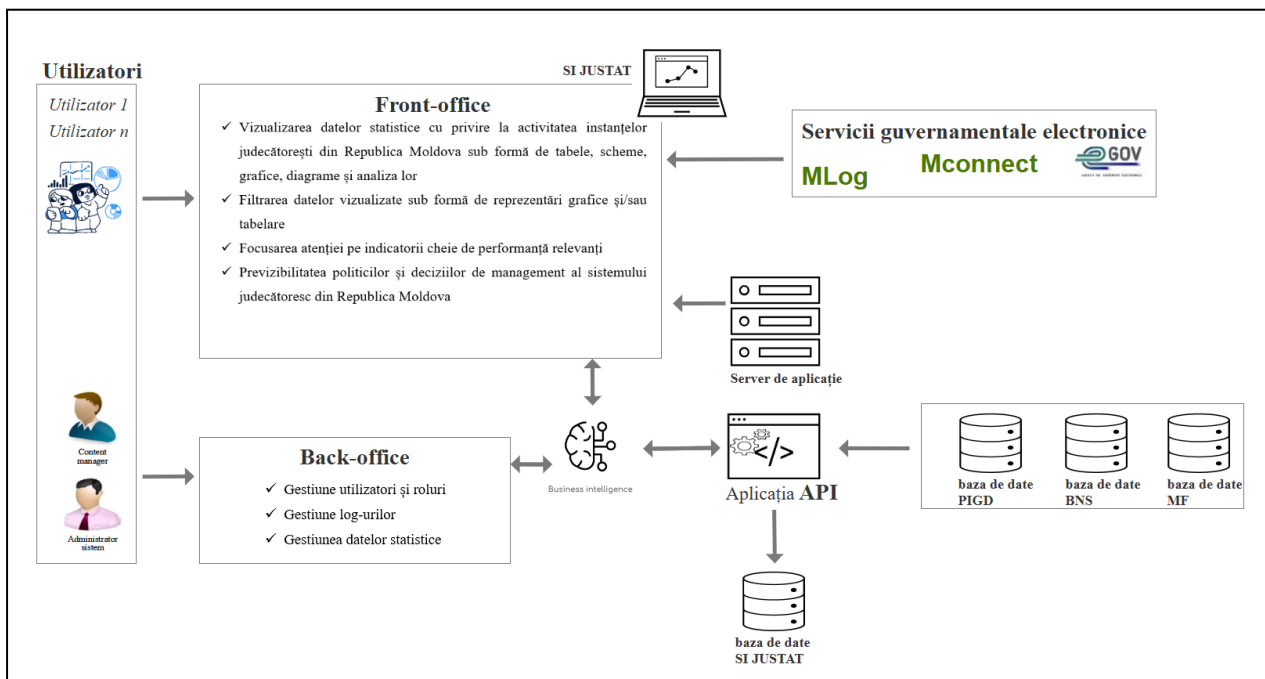

Figura 1. – Prezentarea generală a sistemului informațional „JUSTAT”

11. Spațiul unic de funcționare a SI JUSTAT poate fi divizat în următoarele: funcțional, organizatoric, informațional și tehnologic.

12. SI JUSTAT asigură îndeplinirea funcțiilor de bază ale unui sistem informațional, în conformitate cu standardele stabilite de stat, precum și a următoarelor funcții specifice, organizate în contururi funcționale:

12.1. conturul funcțional „*Eficacitatea examinării dosarelor în instanțele judecătorești*”, care redă vizual analiza datelor în ansamblu, la nivel național, sub formă de tablou de bord (TB1) și care sunt detaliate pentru fiecare instanță în parte. Datele reflectă capacitatea sistemului judecătoresc/judecătoriilor de a face față fluxului de dosare, în baza datelor despre numărul de dosare înregistrate și rezultatele activității judecătoriilor pe parcursul unei perioade încheiate;

12.2 conturul funcțional „*Contestarea hotărârilor instanțelor judecătorești*”, care redă vizual analiza datelor detaliate sub formă de tablou de bord (TB2), generând informații pentru analiza elementelor de calitate din deciziile judecătorești. Analiza datelor în perspectivă cronologică și compararea rezultatelor diferitor instanțe permite identificare tendințelor semnificative și a practicilor care influențează serios calitatea deciziilor instanțelor judecătorești;

12.3. conturul funcțional „*Raportarea resurselor umane și financiare la rezultatele instanțelor judecătorești*” oferă prezentarea vizuală a datelor detaliate sub formă de tablou de bord (TB3) pentru fiecare instanță în parte, privind raportarea

resurselor umane și a bugetelor valorificate la rezultatele instanței din perspectiva numărului și complexității dosarelor examinate;

12.4. conturul funcțional „*Volumul și structura cauzelor pe rolul instanțelor judecătorești*”, include prezentarea vizuală a datelor în ansamblu sub formă de tablou de bord (TB4) și care sunt detaliate pentru fiecare instanță în parte privind numărul cauzelor pendinte la începutul perioadei analizate, numărul de cauze examinate, numărul cauzelor înregistrare într-o perioadă distinctă și numărul cauzelor pendinte la sfârșitul perioadei;

12.5. conturul funcțional „*Organizarea sistemului instanțelor judecătorești*”, care redă vizual analiza datelor sub formă de tablou de bord (TB5) care sintetizează informațiile privind organizarea hărții judecătorești și distribuirea principalelor resurse ale sistemului judecătoresc prin raportarea numărului de dosare examinate la numărul populației deservite;

12.6. conturul funcțional „*Resursele umane ale instanțelor judecătorești*”, este destinat pentru prezentarea vizuală a datelor sub formă de tablou de bord (TB6) care generează informații de sinteză privind distribuirea resurselor umane în sistemului judecătoresc, oferind o viziune generală asupra structurii resurselor umane dezagregate pe diferite categorii de personal/angajați ai instanțelor judecătorești;

12.7. conturul funcțional „*Administrare și control*”, asigură următoarele funcții: gestionarea utilizatorilor și drepturilor acestora, jurnalizarea evenimentelor de sistem, monitorizarea performanței sistemului și suportul tehnic și mentenanța.

13. Funcțiile de bază ale SI JUSTAT sunt:

13.1. asigurarea interoperabilității dintre sistemele informaționale prin intermediul platformei guvernamentale de interoperabilitate (MConnect), utilizând servicii web și standarde/protocoale securizate, precum SOAP, HTTPS, etc.;

13.2. executarea proceduri automatizate – funcționalități de declanșare și funcționare în regim automatizat a unui șir de funcționalități ale SI JUSTAT în vederea utilizării raționale a resurselor server, a lansării serviciilor specifice funcționării acestuia și a furnizării la momentul oportun a datelor pentru utilizatori;

13.3. asigurarea interconexiunii cu alte sisteme informaționale de stat;

13.4. asigurarea integrității logice a SI JUSTAT;

13.5. asigurarea securității și protecției informației în cadrul SI JUSTAT;

13.6. jurnalizarea evenimentelor de sistem;

13.7. monitorizarea performanței SI JUSTAT.

14. Interfața pentru utilizatorii SI JUSTAT va avea caracter ergonomic, intuitiv și accesibil tuturor categoriilor de utilizatori. Interfața utilizator a sistemului va reprezenta un design grafic, echilibrat, distinct și adaptabil pentru majoritatea dispozitivelor utilizate (calculator desktop, notebook, tabletă, smartphone) și va fi accesibilă în format bilingv în limbile română (implicită) și engleză.

Capitolul IV

STRUCTURA ORGANIZAȚIONALĂ A SISTEMULUI INFORMAȚIONAL JUSTAT

15. Proprietarul SI JUSTAT este statul, care își realizează dreptul de proprietate, de gestionare și de utilizare a datelor din acesta. Resursele financiare pentru dezvoltarea, mentenanța și exploatarea SI JUSTAT sunt asigurate din bugetul de stat și alte mijloace financiare, conform legii.

16. Posesorul SI JUSTAT este Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească din subordinea Ministerului Justiției, cu drept de implementare, gestionare și utilizare a datelor și a resurselor conținute de acesta.

17. Deținătorul SI JUSTAT din punct de vedere informațional este Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească din subordinea Ministerului Justiției, care va asigura crearea și exploatarea SI JUSTAT.

18. Administrator tehnic al sistemului este Instituția Publică Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, care își exercită atribuțiile conform cadrului normativ în materie de administrare tehnică și menținere a sistemelor informaționale de stat.

19. Posesorul și deținătorul asigură condițiile organizatorice și financiare pentru funcționarea SI JUSTAT.

20. Furnizor al datelor din SI JUSTAT este Programul integrat de gestionare a dosarelor (PIGD).

21. Destinatari și utilizatori ai datelor din SI JUSTAT sunt persoanele fizice sau juridice care vor dispune de acces liber și gratuit la interfața SI JUSTAT, prin intermediul căreia vor putea accesa datele statistice disponibile cu privire la activitatea instanțelor judecătorești din Republica Moldova.

Capitolul V

DOCUMENTELE SI JUSTAT

22. În cadrul SI JUSTAT sunt folosite următoarele categorii de documente:

23.1. documente de intrare, care reprezintă baza pentru introducerea datelor în sistem;

23.2 documente de ieșire, care sunt obținute în rezultatul funcționării sistemului.

23. Documentele de intrare sunt totalitatea datelor transmise prin intermediul platformei guvernamentale de interoperabilitate (MConnect).

24. Documentele de ieșire sunt totalitatea reprezentărilor vizuale a datelor, sub formă de tabele, scheme, grafice, diagrame sub formă de tablou de bord, obținute ca rezultat al prelucrării datelor statistice și agregării lor.

Capitolul VI

SPAȚIUL INFORMAȚIONAL AL SI JUSTAT

25. SI JUSTAT conține o serie de obiecte informaționale de bază, care vor putea fi utilizate în scopul executării cerințelor așteptate. În figura 2 sunt reprezentate categoriile de obiecte informaționale care trebuie luate în considerare în procesul de documentare, elaborare și implementare a sistemului.

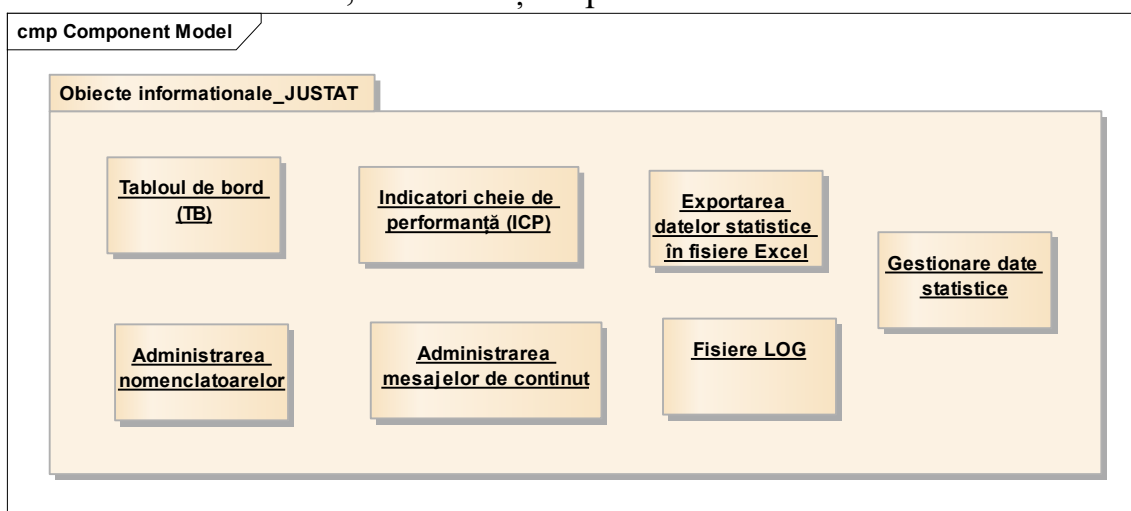

Figura 2. – Obiectele informaționale ale sistemului JUSTAT

26. Obiectele informaționale ale SI JUSTAT sunt următoarele:

26.1. *Tabloul de bord (TB)* - obiectul informațional destinat reprezentării vizuale a datelor sub formă de tabele, scheme, grafice, diagrame. Această reprezentare vizuală este un instrument de evaluare și gestionare, care are ca scop urmărirea, analizarea și afișarea datelor prin focusarea atenției pe indicatorii de performanță;

26.2. *Indicatori-cheie de performanță (ICP)* - reprezintă totalitatea meta datelor care reflectă rezultatul unei măsurări a performanței și sunt, în general, exprimați printr-o cifră. Cifra numerică oferă informații privind cantitatea sau magnitudinea (cât de mulți/cât de mult?), iar unitatea de măsură reprezintă obiectul testat (ce?). De exemplu, unul dintre cei mai frecvenți indicatori de performanță în cadrul sistemelor judecătorești din întreaga lume este numărul de cauze soluționate într-o perioadă de timp (3 luni, 6 luni, 1 an etc.);

26.3. *Exportarea datelor statistice în fișiere de tip Excel* – obiectul informațional accesibil tuturor utilizatorilor SI JUSTAT. Pentru fiecare tip de tablou de bord (TB) din cadrul sistemului va fi elaborat, șablonul predefinit al fișierului Excel, care urmează a fi modificat în caz de necesitate. Tablourile de bord (TB)

implementate vor oferi posibilitatea generării diferitor informații conform criteriilor aplicate în cadrul SI JUSTAT;

26.4.*Administrarea nomenclatoarelor* - categoria obiectelor informaționale care constă în totalitatea meta datelor aferente SI JUSTAT, cum ar fi instanța de judecată, categoria de dosar, perioada supusă vizualizării etc.;

26.5.*Fișiere LOG* – obiectul informațional destinat implementării politicii de securitate informațională a sistemului. Orice acțiune efectuată de către utilizator: creare, modificare, accesare/sistare etc., necesită a fi înregistrată în registre speciale cu indicarea timpului de efectuare a acțiunii, utilizatorului, adresa IP de pe care a avut loc acțiunea etc.;

26.6.*Gestionare date statistice* - categoria obiectelor informaționale care constă în totalitatea meta datelor reprezentate vizual în formă de tabele, scheme, grafice, diagrame cu scopul analizării și afișării prin focusarea atenției pe indicatorii de performanță.

27. Scenariul de bază reprezintă lista evenimentelor sau a proceselor aferente obiectelor informaționale. În SI JUSTAT se vor aplica următoarele scenarii de bază:

27.1.accesul publicului la informații generale aferente datelor cu privire la: numărul de judecători per instanță de judecată, atât conform statelor de personal (număr de judecători atribuit conform cadrului normativ unei instanțe judecătorești), dosarelor pendinte la începutul unei perioade de referință, intrate în instanțe și examinate pe parcursul unei perioade de referință etc.;

27.2.vizualizarea datelor sub formă de tabele, grafice, diagrame, reprezentare vizuală pentru evaluare și gestionare, care are ca scop urmărirea, analizarea și afișarea datelor prin focusarea atenției pe indicatorii de performanță;

27.3.exportarea datelor prezentate în formă de tabele, grafice, diagrame în format Excel;

27.4.analiza evenimentelor jurnalizate (log) a performanței sistemului cu o încărcare normală și crescută (ex. 500, 1000 sau 2000 de utilizatori simultan pentru identificarea dacă aplicația suportă numărul estimat de utilizatori, fără degradarea performanței sistemului;

27.5.administrarea conținutului din sistem.

28. În cadrul SI JUSTAT vor fi delimitate următoarele categorii de utilizatori:

28.1.*utilizator* - totalitatea utilizatorilor Internet, care interacționează cu SI JUSTAT și vizualizează informațiile disponibile prin intermediul TB, precum și descărcarea informației în cele mai răspândite formate de date;

28.2.*manager de conținut* - totalitatea utilizatorilor, care interacționează cu SI JUSTAT, accesează sistemul prin intermediul back-office al paginii web interne explorând informația sumară și agregată, de asemenea administrând conținutul datelor și informațiilor din sistem;

28.3.*administrator* - actor abilitat cu rolul de asigurare a funcționalității de monitorizare a procesului de funcționare a SI JUSTAT și care administrează baza de date tehnologică a sistemului și conexiunile la colecțiile de date.

29. SI JUSTAT furnizează o interfață web, accesibilă prin intermediul unui explorator de largă utilizare (Microsoft Internet Explorer, Mozilla FireFox, Opera, Google Chrome sau Safari cu versiunile nu mai vechi de 3 ani) și asigură reflectarea logică a informației și structurii pentru diferite programe de vizualizare și monitoare cu rezoluții diferite. Din punct de vedere funcțional, se va dezvolta o soluție fiabilă și scalabilă atât în cazul creșterii numărului de utilizatori concurenți sau aplicațiilor concurente care vor folosi resursele sistemului, cât și în cazul creșterii volumului de informație gestionată de acesta.

30. În scopul asigurării unui nivel adecvat al securității informaționale, soluția informatică va permite realizarea conexiunilor securizate între stațiile client și serverul de aplicație pentru asigurarea informației conținute. Arhitectura și componentele sistemului sunt redată în Figura 3.

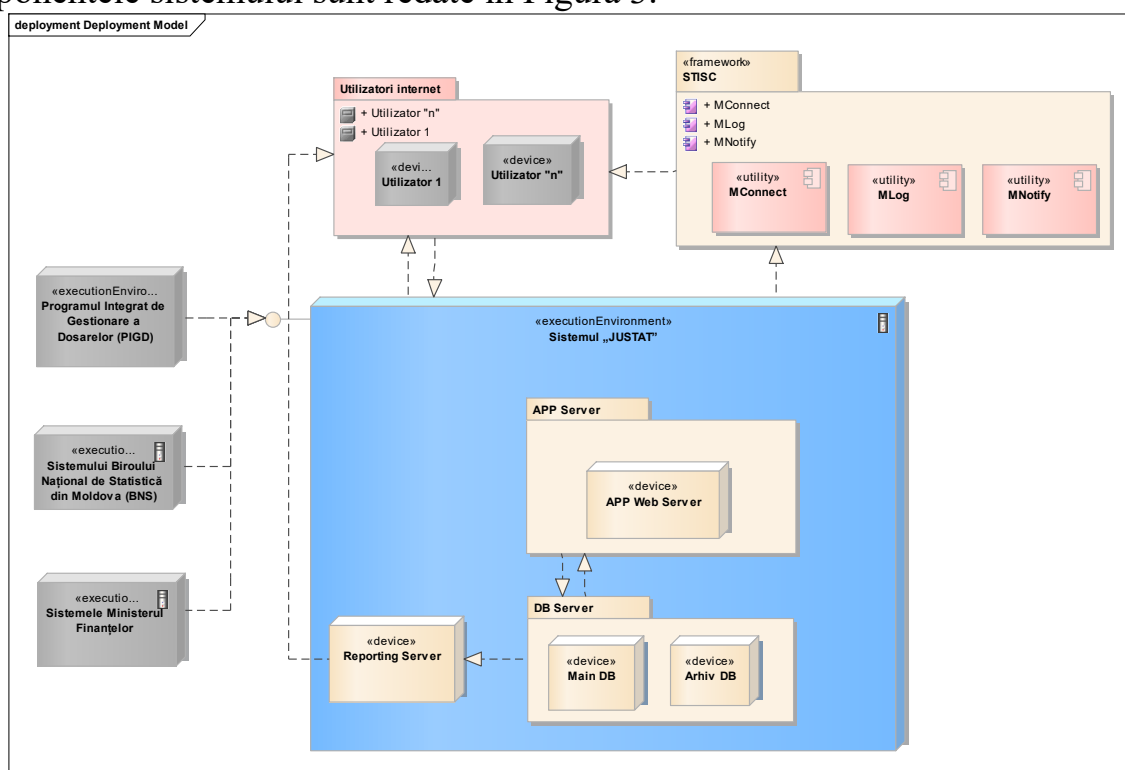

Figura 3 – Arhitectura și componentele SI JUSTAT

31. Arhitectura SI JUSTAT constă din următoarele noduri distincte:

31.1. *MCloud* - platforma tehnologică guvernamentală comună, care găzduiește componentele sistemului;

31.2. *Infrastructura de Tehnologii Informaționale și Comunicații (TIC) a Ministerului Justiției*, care include: Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD);

31.3. *Infrastructura TIC a Biroului Național de Statistică din Moldova (BNS)*, care va fi integrată cu SI JUSTAT.

31.4. *Infrastructura TIC a Ministerului Finanțelor*, care va permite accesarea datelor cu privire la taxele de stat încasate.

32. Componentele principale ale SI JUSTAT sunt interdependente, realizează schimb reciproc de date și sunt grupate în următoarele module:

32.1.*interfața utilizator Internet*, care interacționează cu SI JUSTAT și permite vizualizarea informațiilor disponibile prin intermediul Tablourilor de bord, precum și descărcarea informației în cele mai răspândite formate de date. Aceasta este formată din următoarele contururi funcționale:

- 32.1.1. eficacitatea examinării dosarelor în instanțele judecătorești;
- 32.1.2. contestarea hotărârilor instanțelor judecătorești;
- 32.1.3. raportarea resurselor umane și financiare la rezultatele instanțelor judecătorești;
- 32.1.4. volumul și structura cauzelor pe rolul instanțelor judecătorești;
- 32.1.5. organizarea sistemului instanțelor judecătorești;
- 32.1.6. resursele umane ale instanțelor judecătorești.

32.2.*interfața utilizator de conținut*, reprezintă totalitatea funcționalităților gestionate în sistem prin intermediul back-office al paginii web interne, explorând informația sumară și agregată, cu administrarea concomitentă a conținutului din sistem;

32.3.*nivelul procesare date*, care reprezintă setul de funcționalități pentru asigurarea îndeplinirii funcțiilor SI JUSTAT. Acest nivel este format din totalitatea resurselor informaționale locale sau recepționate de la sisteme externe și adaptate la necesitate.

33. Pentru asigurarea funcționării corecte, SI JUSTAT interacționează și realizează schimbul de date, în conformitate cu standardele tehnice aprobate, cu următoarele sisteme:

33.1.*Platforma de interoperabilitate (MConnect)* – pentru schimbul de date cu alte sisteme informaționale și registre de stat;

33.2.*Serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog)* – pentru asigurarea evidenței operațiunilor (evenimentelor) produse în sistem;

33.3.*Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD)* – pentru utilizarea datelor cu privire la:

33.3.1. numărul de judecători per instanță de judecată, atât conform statelor (număr de judecători atribuit conform legislației unei instanțe judecătorești), precum și calculat cu utilizarea formulei ENI;

33.3.2. dosarele pendinte la începutul unei perioade de referință, intrate în instanțe și examinate pe parcursul unei perioade de referință;

33.3.3. rubrica buget, în care instanța indică suma totală a bugetului executat, etc.

33.4.*Sistemul informațional al Biroului Național de Statistică din Moldova (BNS)*, pentru utilizarea informației privind Populația stabilă, la 1 ianuarie a fiecărui an, pe raioane și municipii.

33.5.*Sistemele informaționale ale Ministerului Finanțelor*, pentru accesarea datelor cu privire la taxele de stat încasate.

34. În scopul asigurării interoperabilității și a schimbului de date cu alte sisteme și resurse informaționale de stat, Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească înregistrează activele semantice utilizate în Sistemul informațional.

Capitolul VII

ASIGURAREA SECURITĂȚII INFORMAȚIONALE A SI JUSTAT

35. Securitatea informațională a SI JUSTAT presupune protecția resurselor și infrastructurii informaționale, prin care se asigură veridicitatea, integritatea, confidențialitatea, disponibilitatea și autenticitatea resurselor informaționale. Securitatea SI JUSTAT reprezintă totalitatea acțiunilor juridice, organizatorice, economice și tehnologice orientate spre prevenirea pericolelor asociate resurselor și infrastructurii informaționale.

36. Principalele pericole pentru securitatea informațională a SI JUSTAT sunt:

- 36.1.colectarea și/sau utilizarea ilegală a informației;
- 36.2.încălcarea tehnologiei de prelucrare a informației;
- 36.3.încălcarea confidențialității informației;
- 36.4.încălcarea integrității logice și a integrității fizice a informației;
- 36.5.încălcarea funcționării infrastructurii informaționale;
- 36.6.acțiunea fizică asupra componentelor infrastructurii informaționale;
- 36.7.inserarea în produsele software și hardware a componentelor care realizează funcții neprevăzute în documentația cu privire la aceste produse;
- 36.8.elaborarea și răspândirea programelor care afectează funcționarea normală a sistemelor informaționale și de telecomunicații, precum și a sistemelor securității informaționale;
- 36.9.scurgerea informației prin alte canale tehnice;
- 36.10. nimicirea, deteriorarea, distrugerea sau sustragerea suporturilor de informație mecanice sau a altor suporturi;
- 36.11. interceptarea informației în rețelele de transmitere a datelor și în liniile de comunicații, decodificarea acestei informații și/sau răspândirea informației false;
- 36.12. utilizarea tehnologiilor informaționale necertificate, a mijloacelor de protecție a informației, a mijloacelor de informatizare, de telecomunicații și comunicații necertificate în procesul creării și dezvoltării infrastructurii informaționale.

37. Pentru asigurarea edificării sistemului eficient de asigurare a securității informaționale a SI JUSTAT sunt necesare:

- 37.1. identificarea cerințelor securității informației specifice pentru fiecare obiect al protecției în cauză;
- 37.2.respectarea cerințelor actelor normative naționale și internaționale;
- 37.3.utilizarea celor mai bune practici (standarde, metodologii) pentru asigurarea securității informaționale;

37.4.determinarea subdiviziunilor responsabile pentru asigurarea securității informaționale;

37.5.distribuirea între subdiviziuni a sferelor de responsabilitate în asigurarea securității informaționale;

37.6.în baza gestionării riscurilor de securitate a informației, determinarea cerințelor tehnice și organizatorice, care constituie politica de securitate informațională a obiectului protecției;

37.7.realizarea cerințelor politicii de securitate informațională prin implementarea metodelor software și hardware și a mijloacelor de protecție a informației corespunzătoare.

38. Sarcinile de bază ale asigurării securității informaționale sunt:

38.1.asigurarea integrității logice a informației, prevenirea introducerii, actualizării și nimicirii neautorizate a informației;

38.2.asigurarea integrității fizice a informației;

38.3.asigurarea protecției infrastructurii informaționale împotriva deteriorării și tentativelor de modificare a funcționării.

39. Mecanismele de bază ale asigurării securității informaționale sunt:

39.1.înregistrarea acțiunilor și asigurarea auditului prin utilizarea serviciului MLog;

39.2.monitorizarea rețelelor;

39.3.prevenirea scurgerii informației confidențiale;

39.4.analizatorii de protocoale;

39.5.sistemele de alimentare fără întrerupere cu energie electrică.

40. Securitatea transportului de date va fi asigurată de către deținătorul cu rol de operator tehnic a SI JUSTAT.

41. Utilizarea mecanismelor de asigurare a securității informaționale se planifică la etapa de proiectare a sistemului și a infrastructurii informaționale.

42. Asigurarea securității informaționale SI JUSTAT va fi realizată de către posesor și deținător în conformitate cu cerințele standardelor SM ISO/IEC 27001:2017, SM ISO/IEC 27002:2017 și Hotărârea Guvernului nr. 201/2017 privind aprobarea Cerințelor minime obligatorii de securitate cibernetică. Pentru garantarea securității la nivelul infrastructurii tehnico-logice va fi organizat periodic auditul de securitate, în comun cu posesorul/deținătorul SI JUSTAT.

Capitolul VIII

DISPOZIȚII FINALE

43. Implementarea SI JUSTAT ca parte componentă a Sistemului informațional judiciar va conduce la optimizarea proceselor, punând la dispoziția

utilizatorilor un set de instrumente, tehnici moderne și ușor de utilizat, totodată asigurând o performanță a întregului sistem determinând următoarele avantaje:

43.1.transferul în timp real a datelor statistice cu privire la activitatea instanțelor judecătorești din Republica Moldova;

43.2.posibilitatea de analiză a datelor statistice, inclusiv a indicatorilor cheie de performanță în timp real;

43.3.automatizarea proceselor de evidență, administrare și monitorizare a performanțelor instanțelor judecătorești din Republica Moldova;

43.4.instituirea unor pârgii eficiente care să conducă la sporirea transparenței sistemului judecătoresc facilitând înțelegerea diferitor aspecte ale activității instanțelor judecătorești în societate;

43.5.creșterea gradului de încredere a populației în sistemul judecătoresc prin transpunerea de calitate a informației despre activitatea instanțelor judecătorești și previzibilitatea politicilor precum și deciziilor de management în cadrul sistemului judecătoresc.

44. Implementarea SI JUSTAT va avea loc etapizat, conform programelor de acțiuni elaborate suplimentar de dezvoltator în comun cu posesorul sistemului. Pentru asigurarea sustenabilității și dezvoltării continue a SI JUSTAT, vor fi instituite mecanisme de actualizare periodică a indicatorilor-cheie de performanță, colectare de feedback din partea utilizatorilor instituționali și publici, precum și audituri funcționale și tehnice ale sistemului. De asemenea, se va urmări extinderea treptată a sistemului, împreună cu alte platforme și sisteme informaționale din domeniul justiției.

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea
Conceptului Sistemului informațional „JUSTAT”

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional „JUSTAT” a fost elaborat de Ministerul Justiției. În procesul de elaborare a fost implicată Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească.

Totodată, Ministerul Justiției a beneficiat de suportul Consiliului Europei, în cadrul proiectului „Sprijin pentru reforma justiției în Republica Moldova”, parte a Planului de acțiune al Consiliului Europei pentru Republica Moldova 2021–2024 dar și Proiectului „Sprijin pentru modernizarea în continuare a managementului instanțelor judecătorești în Republica Moldova”, implementat în cadrul celei de-a treia etape a programului comun al Uniunii Europene și Consiliului Europei [„Parteneriat pentru Buna Guvernare”](#), în perioada 2023-2027.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Dezvoltarea și implementarea sistemelor informaționale judiciare reprezintă unul din obiectivele centrale ale *Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022 – 2025*, aprobată prin *Legea nr. 211/2021*. Potrivit Strategiei, administrarea eficientă a sectorului justiției, inclusiv prin informatizare și dezvoltare digitală, este o prioritate strategică și una din condițiile esențiale pentru asigurarea unei justiții calitative și echitabile.

Totodată, elaborarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional „JUSTAT” (în continuare – SI JUSTAT) este justificată de necesitatea implementării *Strategiei de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023–2030*, aprobată prin *Hotărârea Guvernului nr. 650/2023*.

În context, evidențiem și Recomandarea nr. 2 din Raportul Curții de Conturi, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 82 din 28.12.2020, privind completarea cadrului normativ aferent resurselor informaționale gestionate de Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești. Această recomandare a fost reiterată în Hotărârea Curții de Conturi nr. 52 din 30.09.2024.

Proiectul este compatibil cu angajamentele Republicii Moldova privind armonizarea legislației și practicilor cu acquis-ul Uniunii Europene în domeniul justiției, statului de drept și digitalizării administrației publice.

Prin dezvoltarea SI JUSTAT se contribuie la realizarea Obiectivelor de asociere prevăzute în Acordul de Asociere RM–UE, în special cele referitoare la consolidarea capacității instituționale, transparenței justiției și utilizării tehnologiilor informaționale în administrația publică.

De asemenea, proiectul este aliniat la bunele practici europene, reflectate în documente precum:

- Strategia europeană privind digitalizarea justiției (2020);
- Recomandările CEPEJ privind justiția bazată pe date și participarea în CEPEJ-STAT;
- Cartea albă a Comisiei Europene privind inteligența artificială și guvernanta datelor (2020);

Obiectivele stabilite prin „Busola digitală 2030 a UE”, care promovează interoperabilitatea, accesul la date și utilizarea analitică a acestora în scopul îmbunătățirii serviciilor publice.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

În prezent, cadrul juridic general privind funcționarea sistemelor informaționale din domeniul justiției este asigurat prin *Hotărârea Guvernului nr. 794/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Sistemului Informațional Judiciar (SIJ)*, completată de *Hotărârea Guvernului nr. 593/2017 privind aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului Informațional Judiciar*.

Subliniem că aceste reglementări nu includ în mod distinct și expres componenta de statistică judiciară (JUSTAT), ceea ce generează curențe de ordin normativ, funcțional și operațional în gestionarea și valorificarea datelor statistice privind activitatea instanțelor judecătorești.

Necesitatea intervenției este justificată de mai mulți factori convergenți:

- lipsa unui temei normativ clar și distinct pentru instituționalizarea JUSTAT, ceea ce afectează stabilitatea și predictibilitatea funcționării acestuia;
- constatări și recomandări ale Curții de Conturi, reținute în Hotărârea nr. 82 din 28.12.2020 și reiterate în Hotărârea nr. 52 din 30.09.2024, privind completarea cadrului normativ referitor la resursele informaționale din gestiunea Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești;
- recomandările Consiliului Europei, formulate în cadrul proiectelor de asistență tehnică, care au subliniat importanța utilizării datelor statistice pentru managementul performant al instanțelor și pentru monitorizarea independentă a justiției;
- necesitatea alinierii la bunele practici europene, inclusiv modelul CEPEJ-STAT, dezvoltat de Comisia Europeană pentru Eficiența Justiției (CEPEJ), care reprezintă un mecanism electronic interactiv, destinat colectării, analizei și comparării datelor statistice judiciare din țările membre ale Consiliului Europei. CEPEJ-STAT pune accent pe utilizarea datelor ca instrument strategic pentru guvernanta sistemului judiciar, identificarea blocajelor sistemice și fundamentarea politicilor de reformă. Republica Moldova participă activ în acest mecanism, dar lipsa unui sistem informațional național în acest domeniu limitează capacitatea de a furniza date coerente, structurate și comparabile cu cele din alte state membre.

În lipsa reglementării unui cadru normativ aferent creării și funcționării Sistemului informațional JUSTAT, valorificarea potențialului analitic al datelor

judiciare este limitată, iar procesul decizional rămâne dependent de interpretări neuniforme și de lipsa unor indicatori agregabili, comparabili și ușor de accesat.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul Hotărârii Guvernului are ca obiectiv aprobarea Conceptului SI JUSTAT, în scopul instituționalizării cadrului conceptual, funcțional și tehnologic pentru dezvoltarea, implementarea și operarea unei soluții digitale dedicate colectării, analizei și publicării datelor statistice judiciare.

Elementele de noutate aduse prin acest proiect sunt următoarele:

- instituirea SI JUSTAT, ca parte distinctă a infrastructurii digitale a justiției, orientată spre analiza performanței instanțelor judecătorești;
- stabilirea obiectivelor strategice ale SI JUSTAT, în concordanță cu principiile CEPEJ privind justiția bazată pe date și performanță;
- definirea beneficiarilor direcți și indirecti ai sistemului, incluzând instanțele, autoritățile publice, instituțiile de control, organizațiile internaționale, precum și societatea civilă și publicul larg;
- alinierea cu politicile naționale privind transformarea digitală și integritatea (Strategia de transformare digitală 2023–2030; PNIA 2024–2028);
- crearea premiselor pentru interoperabilitatea cu alte sisteme informatice relevante din sectorul justiției și administrației publice (PIGD, MConnect, BNS etc.);
- prevederea mecanismelor de guvernanță, monitorizare, audit tehnic și funcțional, precum și de actualizare a indicatorilor de performanță.

Prezentul proiect nu dublează reglementările existente, ci le completează, acoperind un gol normativ, identificat în multiple evaluări naționale și internaționale.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de elaborare a proiectului a fost analizată opțiunea completării *Hotărârii Guvernului nr. 794/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Sistemului Informațional Judiciar (în continuare - SIJ)*, în sensul includerii unor prevederi referitoare la SI JUSTAT.

Totuși, această opțiune nu a fost agreată din următoarele considerente:

- SI JUSTAT are o logică funcțională distinctă față de celelalte module ale SIJ, ne fiind orientat spre gestionarea dosarelor judiciare, ci spre colectarea, prelucrarea și analiza datelor statistice, precum și publicarea acestora în format deschis, accesibil publicului larg;
- obiectivele SI JUSTAT depășesc sfera operațională a SIJ, vizând atât managementul performanței instituționale, cât și furnizarea de date pentru politicile publice, cercetare, monitorizare independentă și raportare internațională;
- comunitatea internațională, în special Consiliul Europei prin intermediul CEPEJ, a recomandat ca **sistemele de analiză statistică să fie tratate ca**

instrumente autonome de guvernanță, cu standarde proprii de calitate și transparență;

- includerea SI JUSTAT într-un simplu articol de completare ar fi diminuat vizibilitatea, coerența și sustenabilitatea acestuia, reducând totodată capacitatea instituțională de a-i asigura dezvoltarea ulterioară.

Prin urmare, s-a optat pentru elaborarea și aprobarea unui Concept distinct, care să reflecte în mod clar scopul, arhitectura și mecanismele de funcționare ale sistemului, oferind o bază solidă pentru dezvoltarea sa ulterioară.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea prevederilor proiectului se va realiza etapizat, sub coordonarea Ministerului Justiției, prin intermediul Agenției pentru Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească.

Etapele de implementare vor include:

- elaborarea cerințelor funcționale și tehnice ale sistemului;
- dezvoltarea aplicației informatice și testarea acesteia;
- formarea utilizatorilor din cadrul instituțiilor beneficiare;
- punerea în funcțiune a sistemului și interconectarea cu alte resurse informaționale relevante.

Impactul estimat al implementării SI JUSTAT este unul semnificativ și de durată, având efecte în următoarele direcții:

- îmbunătățirea capacității de analiză, planificare și luare a deciziilor în sectorul judecătoresc, prin utilizarea de indicatori relevanți și comparabili;
- creșterea transparenței și a încrederii publicului în sistemul de justiție, prin publicarea datelor statistice într-un format accesibil;
- alinierea la standardele europene în materie de justiție digitală, în special modelul CEPEJ-STAT, promovat de Consiliul Europei;
- facilitarea monitorizării independente a performanței instanțelor și a politicilor publice din domeniu;
- valorificarea datelor pentru cercetare și politici bazate pe dovezi, inclusiv pentru inițiative anticorupție și de reformă a justiției.

Totodată, sistemul informațional va contribui la atingerea obiectivelor din Strategia de transformare digitală a Republicii Moldova 2023–2030 și din Programul Național de Integritate și Anticorupție (PNIA) 2024–2028, în special în ceea ce privește digitalizarea justiției și transparența instituțională.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prevederilor proiectului privind dezvoltarea și operaționalizarea SI JUSTAT **nu necesită alocarea imediată**, în cadrul anului bugetar în curs, **a unor resurse financiare suplimentare din bugetul de stat.**

Etapele inițiale, inclusiv elaborarea Conceptului și analiza funcțională, au fost realizate cu sprijinul Consiliului Europei, în cadrul proiectului „Sprijin pentru

reforma justiției în Republica Moldova”, parte a Planului de acțiune al Consiliului Europei pentru Republica Moldova 2021–2024.

În continuare, Ministerul Justiției va mobiliza resurse disponibile prin proiecte internaționale sau prin fonduri de asistență externă pentru elaborarea cerințelor tehnice și dezvoltarea prototipului sistemului.

În faza de dezvoltare tehnologică (planificată pentru anii următori), vor fi necesare:

- resurse pentru programare, testare și integrare;
- expertiză în domeniul statisticii judiciare și al interoperabilității;
- instruirea utilizatorilor instituționali;
- cheltuieli de mentenanță și actualizare periodică.

În ceea ce privește resursele umane, implementarea sistemului va fi coordonată de personalul din cadrul ADJAJ, în colaborare cu dezvoltatori IT contractați și consultanți naționali/internaționali.

În măsura în care, în viitor, proiectul va fi extins și conectat cu alte resurse informaționale (de ex. SFS, BNS etc.), pot fi necesare ajustări bugetare viitoare, care vor fi abordate prin planuri de acțiune separate și în funcție de sursele de finanțare disponibile.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea SI JUSTAT va avea un impact pozitiv indirect asupra sectorului privat, prin creșterea transparenței și accesului la date privind funcționarea instanțelor judecătorești.

În special, mediul de afaceri va beneficia de:

- acces la date statistice deschise, utile pentru evaluarea riscurilor juridice și comerciale;
- informații privind durata și eficiența procedurilor judiciare, relevante pentru planificarea și gestionarea litigiilor comerciale;
- instrumente de cercetare și analiză care pot sprijini activitatea consultanților juridici;
- indicatori agregabili și comparabili pentru monitorizarea climatului juridic și evaluarea performanței instanțelor în cauze economice etc.

De asemenea, SI JUSTAT poate susține inițiative de responsabilizare instituțională și conformitate juridică în mediul privat, inclusiv prin sprijinirea politicilor de integritate și guvernanta corporativă.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

SI JUSTAT este conceput ca un sistem de agregare și analiză statistică, care prelucrează exclusiv date anonimizate și desensibilizate, fără a stoca sau afișa date cu caracter personal.

Prelucrarea datelor are loc în conformitate cu legislația din domeniul *protecției datelor cu caracter personal* și cu standardele internaționale aplicabile, inclusiv Regulamentul (UE) 2016/679 (GDPR), în măsura în care acestea sunt relevante pentru transpunere. Sistemul informațional va integra mecanisme tehnice de anonimizare pentru a preveni identificarea directă sau indirectă a persoanelor fizice implicate în cauze judiciare.

Prin urmare, proiectul nu comportă riscuri asupra vieții private, ci, dimpotrivă, contribuie la protecția datelor prin separarea clară între sistemele operaționale (ex: E-Dosar, PIGD) și cele analitice/statistice (JUSTAT).

SI JUSTAT are potențialul de a sprijini politici publice și inițiative de reformă care vizează echitatea și egalitatea de gen, prin generarea de indicatori dezagregați (acolo unde este posibil și relevant) și prin facilitarea accesului la date statistice privind tratamentul diferitelor categorii de persoane în sistemul judiciar.

Utilizarea unor date transparente și standardizate va contribui la:

- evidențierea eventualelor discrepanțe de gen în materie de acces la justiție, durată a procedurilor, soluționare a cauzelor;
- analiza impactului deciziilor judiciare asupra diferitelor grupuri sociale;
- monitorizarea echității în alocarea resurselor, inclusiv în raport cu instanțele din regiuni rurale sau defavorizate.

Astfel, sistemul susține o abordare bazată pe drepturi și incluziune, oferind un cadru obiectiv de analiză care poate sta la baza politicilor de echitate și nediscriminare.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil. Proiectul nu implică acțiuni cu impact ecologic.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu este aplicabil.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu este aplicabil.

Proiectul nu are ca obiect transpunerea directă a unui act juridic al Uniunii Europene, însă este în deplină conformitate cu direcțiile strategice europene privind guvernanta digitală, justiția electronică și valorificarea datelor publice.

Prin urmare, nu se impune adoptarea altor măsuri normative de transpunere în mod direct, dar implementarea sistemului va crea premise favorabile pentru

alinieră progresivă la standardele UE și va facilita evaluarea pozitivă a progreselor în domeniul justiției, în contextul procesului de aderare.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor *Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional* și *Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, anunțul privind inițierea elaborării proiectului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, la directoriul Transparența decizională, secțiunea Anunțuri privind inițierea elaborării actelor normative. Anunțul poate fi vizualizat la următorul link: <https://www.justice.gov.md/ro/content/anunt-privind-initierea-procesului-de-elaborare-proiectului-hotararii-guvernului-privind-10>

Proiectul a fost consultat prealabil cu Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică, avizul nr. 3007-179 din 28.08.2025.

7. Concluziile expertizelor

Nu este aplicabil.

Conform art. 28 alin. (2) lit. g) din Legea integrității nr. 82/2017, conceptele sistemelor informaționale sunt exceptate de la expertiza anticorupție.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea Conceptului Sistemului Informațional JUSTAT se încadrează în arhitectura normativă existentă referitoare la digitalizarea și modernizarea justiției, completând și consolidând cadrul normativ existent, reglementat prin:

- Hotărârea Guvernului nr. 794/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Sistemului Informațional Judiciar (SIJ);
- Hotărârea Guvernului nr. 593/2017 privind aprobarea Conceptului tehnic al SIJ;
- Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal;
- Hotărârea Guvernului nr. 650/2023 pentru aprobarea Strategiei de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023–2030.

Conceptul SI JUSTAT se va implementa în complementaritate cu sistemele informaționale existente din domeniul justiției (e-Dosar judiciar, PIGD, PNIJ, etc.) și va crea premise pentru interoperabilitate și schimb de date structurale cu alte platforme publice.

Documentul nu abrogă, modifică sau suspendă alte acte normative, ci introduce o reglementare conceptuală distinctă, necesară pentru dezvoltarea ulterioară a unui sistem cu funcționalitate specializată, aliniat la standardele internaționale.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Reieșind din necesitatea de aliniere a statisticii judiciare naționale la standardele Uniunii Europene în acest domeniu, precum și pentru a asigura demararea promptă a proceselor aferente creării, testării și implementării SI

JUSTAT, se propune proiectul să intre în vigoare la data publicării acestuia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Ulterior adoptării prezentului proiect, va fi necesară elaborarea proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul informațional „JUSTAT”.

De asemenea, pentru implementarea prevederilor viitoarei Hotărâri a Guvernului privind aprobarea Conceptului Sistemului Informațional JUSTAT, sunt necesare următoarele măsuri:

- elaborarea specificațiilor funcționale și tehnice detaliate ale sistemului;
- contractarea serviciilor de dezvoltare IT, testare și mentenanță;
- integrarea sistemului cu alte resurse informaționale relevante (SFS, BNS etc.);
- instituirea măsurilor de securitate cibernetică și protecție a datelor;
- instruirea personalului din instituțiile beneficiare;
- elaborarea procedurilor operaționale pentru colectarea, validarea și publicarea datelor statistice;
- stabilirea indicatorilor-cheie de performanță (ICP) și a frecvenței actualizării acestora;
- constituirea unui mecanism de guvernare și supervizare a sistemului, inclusiv audituri funcționale și consultări periodice cu utilizatorii finali.
- mobilizarea resurselor necesare pentru dezvoltare și implementare, inclusiv prin proiecte de asistență externă;
- planificarea cheltuielilor recurente pentru mentenanță și actualizări sistemice etc.

Aceste măsuri vor fi detaliate ulterior în planuri de acțiune și documentație tehnică aferentă, în conformitate cu prevederile Conceptului aprobat.

Secretar de stat

Sorin POPESCU

Republica Moldova, MD-2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 134
Telefon: +373 22 820 026, email: office@egov.md, site-ul web: <http://www.egov.md>

Nr. 3007 – 179 din 28.08.2025
La nr. 03/8213 din 15.08.2025

Ministerul Justiției

Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” a examinat **proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului „JUSTAT” prezentat pentru coordonare prealabilă**, și, în limitele competențelor instituției, prezentăm următoarele obiecții și propuneri:

La proiectul Hotărârii:

1. Pct. 1 din proiect recomandăm a fi exclus prin prisma art. 7⁶ din Legea cu privire la informatizare și resursele informaționale de stat și alin. (3) art. 16 din Legea nr. 71 cu privire la registre „Înainte de punerea în exploatare a sistemului informațional automatizat destinat ținerii registrului de stat, autoritatea publică care a instituit registrul aprobă regulamentul cu privire la modalitatea de ținere a registrului” (se aplică analogia normele dat fiind faptul că un registru reprezintă totalitatea informațiilor documentate ținute în **sisteme informaționale automatizate**, organizată în conformitate cu cerințele stabilite și cu legea). În acest sens, propunem completarea proiectului hotărârii cu următoarea normă:

„Înainte de punerea în exploatare a Sistemului informațional JUSTAT, Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească va elabora și va prezenta Guvernului spre aprobare Regulamentul resursei informaționale formate de Sistemul informațional JUSTAT.”;

La proiectul Conceptului Sistemului informațional JUSTAT:

2. Pct. 8 urmează a fi completat cu trimiteri și la alte acte normative din domeniul e-Transformării guvernării, care reglementează utilizarea în spațiul tehnologic a unui sistem informațional nou, a unor sisteme informaționale partajate, funcționalitățile cărora, în opinia noastră, ar urma să fie reutilizate la dezvoltarea Sistemului informațional „JUSTAT”:

1) Regulamentul privind modul de ținere a Registrului format de Sistemul informațional „Catalogul semantic”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.323/2021;

2) Hotărârea Guvernului nr.1090/2013 privind serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass);

3) Hotărârea Guvernului nr.323/2021 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Catalogul semantic” și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului format de Sistemul informațional „Catalogul semantic”;

3. Pct. 10 urmează a fi completat cu un subpunct nou, cu următorul conținut:

- *serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) – pentru autentificarea și controlul accesului în cadrul sistemului pentru utilizatorii autorizați;*

4. În corespundere cu prevederile **pct. 4, sbpct. 1) și 2)** din **Hotărârea Guvernului nr. 323/2021 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Catalogul semantic” și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului format de Sistemului informațional „Catalogul semantic”, Capitolul VI** se va completa cu următoarea normă:

„În scopul asigurării interoperabilității și a schimbului de date cu alte sisteme și resurse informaționale de stat, Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească înregistrează activele semantice utilizate în Sistemul informațional „JUSTAT”.

5. Pentru asigurarea securității informaționale a Sistemului informațional „JUSTAT”, considerăm oportună completarea **Capitolul VII cu noi alineate**, care să descrie expres mecanismul de autentificare, autorizare, astfel încât să fie atinse scopurile specifice de organizare în domeniul securității:

SI JUSTAT asigură realizarea următoarelor obiective de securitate:

1) autentificarea – garantează că zonele restricționate ale SI JUSTAT vor fi accesibile doar utilizatorilor cu o identitate verificată prin serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass);

2) autorizarea – garantează că utilizatorii autentificați prin serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) pot accesa serviciile și datele care corespund drepturilor lor de acces.

SI JUSTAT va utiliza funcționalitatea de autentificare doar prin intermediul serviciului electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass).

Director adjunct

Andrei PRISACAR

*Ex.: Vlad Luca,
e-mail: vlad.luca@egov.md,
tel.: 062061565*

CERERE
nr. 03/9100 din 16.09.2025
de înregistrare de către Cancelaria de Stat
a proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului
Informațional „JUSTAT”

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	- Proiectul hotărârii Guvernului - proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului Informațional „JUSTAT”
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Justiției
3.	Justificarea depunerii cererii (<i>prevederea actului normativ pentru executarea căreia ori în temeiul căreia s-a inițiat elaborarea proiectului, indicația sau remarca că proiectul este elaborat la inițiativa autorului</i>)	- Art. 22 lit. d) din <i>Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și resursele informaționale de stat.</i>
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	1. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării 2. Ministerul Finanțelor 3. Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” 4. Instituția Publică „Agenția de Guvernare Electronică” 5. Consiliul Superior al Magistraturii 6. Curtea Supremă de Justiție 7. Curtea de Apel Centru 8. Curtea de Apel Nord 9. Curtea de Apel Sud 10. Judecătoria Chișinău 11. Judecătoria Criuleni 12. Judecătoria Hîncești 13. Judecătoria Orhei 14. Judecătoria Strășeni 15. Judecătoria Căușeni 16. Judecătoria Ungheni 17. Judecătoria Bălți 18. Judecătoria Drochia 19. Judecătoria Edineț 20. Judecătoria Soroca 21. Judecătoria Cahul 22. Judecătoria Comrat 23. Judecătoria Cimișlia
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile
6.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului: numele, prenumele, funcția,	Diana Melenciuc, Șef-interimar, Secția drept privat, Direcția elaborare acte normative

	numărul de telefon și adresa poștei electronice de serviciu	Tel.: 0 (22) 20-14-26, E-mail: diana.melenciuc@justice.gov.md
7.	Anexe (<i>proiectul actului a cărui înregistrare se solicită, nota informativă la proiect, după caz, analiza impactului în procesul de fundamentare a proiectului și tabelul de concordanță, alte documente de însoțire a proiectului</i>)	- Proiectul actului normativ; - Nota informativă; - Avizul prealabil al Agenției de Guvernare Electronică.
8.	Data și ora depunerii cererii	
9.	Semnătura	Sorin POPESCU, secretar de stat